

Leczenie psychiatryczne i uzależnień młodzieży i dzieci

Jeśli wydaje Ci się, że Twoje dziecko potrzebuje pomocy, a jego stan psychiczny przeszkadza w normalnym funkcjonowaniu w życiu społecznym lub w edukacji, skorzystaj z pomocy specjalistów

Każdy ze specjalistów może pomóc w terapii Twojego dziecka. Lekarz psychiatra postawi diagnozę, zaleci psychoterapię lub farmakoterapię. Psycholog postawi diagnozę psychologiczną, oceni stan zdrowia i sporządzi plan terapeutyczny.

Leczenie psychiatryczne oraz leczenie uzależnień dzieci i młodzieży, odbywają się w trybach:

- ambulatoryjnym (porady lekarskie, psychologiczne lub sesje psychoterapeutyczne)
- środowiskowym (wizyty domowe lub środowiskowe)
- dziennym (opieka lekarska, zajęcia terapeutyczne oraz sesje psychoterapeutyczne zorganizowane w ramach leczenia, 3 godziny dziennie, 5 dni w tygodniu, przez określony czas)
- stacjonarnym (całodobowy pobyt w oddziale, hostelu, zakładzie opiekuńczo-leczniczym).

Jeżeli leczenie ambulatoryjne, środowiskowe lub dzienne nie przyniosą efektów terapeutycznych, pacjent jest kierowany na leczenie w trybie stacjonarnym. Wszystkie tryby uzupełniają się w leczeniu.

Każda z form leczenia pomaga dzieciom i młodzieży:

- doświadczającym sytuacji kryzysowych
- chorującym psychicznie lub
- uzależnionym.

Organizacja opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży w Polsce

Pomoc psychologiczna, psychoterapeutyczna i psychiatryczna dla dzieci i młodzieży udzielana jest na trzech tak zwanych poziomach referencyjnych, zgodnie z potrzebami pacjentów

Poziom referencyjny określa formę uzupełniającej się wzajemnie opieki, jaką może być objęty pacjent:

- I poziom – pomoc w warunkach ambulatoryjnych w poradni psychologicznej udzielana przez psychologów, psychoterapeutów, terapeutów środowiskowych
- II poziom – opieka dzienna lub w warunkach ambulatoryjnych w oddziale dziennym lub poradni zdrowia psychicznego pod kierunkiem lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów i terapeutów zajęciowych
- III poziom – opieka w szpitalu, w stacjonarnym oddziale psychiatrycznym. Pomocy w nim udzielają lekarze psychiatry, psychologowie, psychoterapeuci, terapeuci zajęciowi.

Czytaj więcej o poziomach referencyjnych, sprawdź na mapie, kliknij +

I poziom – zespół lub ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży

W przypadku występowania niepokojących objawów związanych z problemami psychicznymi możesz skorzystać z pomocy zespołu lub ośrodka środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny. Świadczenia przeznaczone są dla dzieci oraz młodzieży do 21. roku życia, do ukończenia nauki w szkole ponadpodstawowej. Osoby poniżej 18. roku życia powinny mieć zgodę opiekuna prawnego na korzystanie ze świadczeń.

W zespole lub ośrodku możesz skorzystać z takich świadczeń, jak:

- porada psychologiczna diagnostyczna
- porada psychologiczna
- sesja psychoterapii indywidualnej
- sesja psychoterapii rodzinnej
- sesja psychoterapii grupowej
- sesja wsparcia psychospołecznego
- wizyta, porada domowa lub środowiskowa
- wizyta osoby prowadzącej terapię środowiskową.

Świadczenia realizowane są przez zespół specjalistów: psychologa, psychoterapeutę oraz terapeutę środowiskowego.

Do świadczeń realizowanych przez zespół lub ośrodek nie jest wymagane skierowanie.

Opieka w ramach I poziomu referencyjnego oparta jest przede wszystkim na realizacji świadczeń w środowisku. Z tego powodu zalecany jest wybór placówki jak najbliższej miejsca zamieszkania.

Nazwa lub adres placówki

Wybierz województwo z listy

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Adres	Kontakt
-----	-------	-------------	-------	---------

Wczytywanie danych....

II poziom – centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży

W przypadku potrzeby uzyskania porady lekarza psychiatry możesz skierować się do:

- **Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży - poradnia zdrowia psychicznego -II poziom referencyjny** - w którym w ramach poradni zdrowia psychicznego dla dzieci, realizowane są świadczenia ambulatoryjne przez lekarzy psychiatrów, psychologów oraz psychoterapeutów

- Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży – II poziom referencyjny - w którym w ramach poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i na Oddziale dziennym psychiatrycznym rehabilitacyjnym dla dzieci, realizowane są odpowiednio świadczenia ambulatoryjne i dzienne przez lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów, terapeutów zajęciowych.

Do świadczeń realizowanych w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci w zakresie II poziomu referencyjnego skierowanie nie jest wymagane.

Nazwa lub adres placówki

Wybierz województwo z listy

L.p.	Nazwa	Miejscowość	Adres	Kontakt
------	-------	-------------	-------	---------

Wczytywanie danych....

☐ III poziom – ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej

W ramach oddziału psychiatrycznego dla dzieci realizowane są świadczenia stacjonarne przez lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów, terapeutów zajęciowych.

Do świadczeń realizowanych w zakresie III poziomu referencyjnego wymagane jest skierowanie. Dostaniesz je od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego lub z prywatnego gabinetu lub postanowieniem sądu.

- Wystawione przez lekarza skierowanie do szpitala jest ważne 14 dni.
- Nie ma podziału na rejony.
- Zwykle dziecko zostanie skierowane do oddziału najbliższego miejsca zamieszkania, a czasami do miejsca, w którym akurat przebywa (np. podczas wakacji).
- Jeżeli Twoje dziecko powinno nagle i pilnie znaleźć się w szpitalu, zostanie przyjęte do najbliższego z wolnym miejscem.

W stanie nagłego zagrożenia życia możesz zgłosić się do ośrodka III poziomu referencyjnego (szpitala) bez skierowania.

Jeśli nastolatek ukończył 16 lat i więcej, zostanie zapytany o zgodę na hospitalizację. Muszą się na nią zgodzić też rodzice lub przedstawiciele ustawowi. Jeśli są w tej kwestii odmiennego zdania, decyzję podejmuje sąd rodzinny. W sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia możliwe jest przyjęcie bez tej zgody do szpitala lub oddziału psychiatrycznego. Każdorazowo musi być one zatwierdzone przez sąd rodzinny.

Nazwa lub adres placówki

Wybierz województwo z listy

L.p.	Nazwa	Miejscowość	Adres	Kontakt
------	-------	-------------	-------	---------

Wczytywanie danych....

W nagłej sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia:

- dzwoni pod numer alarmowy [112](#)
- dzwoni na pogotowie ratunkowe [999](#)
- udaj się na najbliższą izbę przyjęć w szpitalu, w którym znajduje się oddział psychiatryczny dla dzieci
- udaj się na SOR (szpitalny oddział ratunkowy) w szpitalu, w którym znajduje się oddział psychiatryczny dla dzieci.

Pamiętaj! W takich okolicznościach nie potrzebujesz skierowania do szpitala.

Inne świadczenia z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży

Twoje dziecko otrzyma również profesjonalną opiekę medyczną:

- w poradniach specjalistycznych:
  - leczenia nerwic
  - poradni dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju
  - poradni leczenia uzależnień
- w oddziałach dziennych dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju
- w oddziałach stacjonarnych:
  - leczenia zaburzeń nerwicowych
  - leczenia uzależnień
  - psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia
- w zakładach opiekuńczo–lecniczych i pielęgnacyjno–opiekuńczych
- w hostelach dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub dla osób uzależnionych.

[Gdzie się](#)

Znajdź potrzebną placówkę w wyszukiwarce [leczyć](#)

Wiele praktycznych informacji o leczeniu psychiatrycznym dzieci i młodzieży oraz o funkcjonowaniu oddziałów szpitalnych znajdziesz w materiałach przygotowanych przez Rzecznika Praw Pacjenta.

Strona Rzecznika Praw Pacjenta o leczeniu psychiatrycznym dzieci i młodzieży [↗](#)

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ([zm. Dz.U. 2004 r. z 2021 r. poz. 1285, z późn. Dz.U. z 2020 r. poz. 849](#))
2. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta ([849 Dz.U. z 2020 r. poz. 685](#))
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego ([685 Dz.U. z 2020 r. poz. 1285, z późn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1285, z późn. zm.](#))
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień ([zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 1285, z późn. zm.](#))